

Gázspray alkalmazási ismeretek polgárőrök részére **(Második, átdolgozott változat)**

Bevezető

Az elmúlt időszakban két alkalommal módosították a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvényt (továbbiakban Ptv.), új jogszabályok a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban Sztv.) és a 2013. július 1-jétől hatályos 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (továbbiakban Btk.). A jogszabály-változások (pl. a jogos védelem új meghatározása, bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában) és a bűnügyi tudósításokban a polgárőrök elleni támadásokról olvasottak indokolták a polgárőrök gázspray alkalmazásával kapcsolatos ismereteinek pontosítását.

A jogalkotó szándéka alapján - kizárólag a jogos védelmi helyzet megléte esetén (Btk. 21. és 22. §) - a polgárőr szolgálata végrehajtása során gázsprayt alkalmazhat a jogtalan támadást elkövetővel szemben. A gázspray jogszerű és szakszerű alkalmazása is sértheti a testi épséghez és egészséghez fűződő alapvető emberi jogokat, mivel pszichikai és fizikai sérülések keletkezhetnek.

A polgárőrök alapvető küldetéséből kiindulva szükséges megismerni a gázspray használatával kapcsolatos jogi, szakmai és emberességi szabályok összességét.

Jogtalan vagy szakszerűtlen alkalmazás esetén a polgárőr büntető- és polgári jogi eljárás alanyává válhat, valamint igen jelentős mértékű lehet az erkölcsi kára a polgárőr szervezeteknek.

Az alábbiakban ismertetett jogszabályok betartásával és az ajánlások elsajátításával, valamint megfelelő mennyiségű gyakorlással (szituációs feladatok kiscsoportos megoldása, gázspray elővétele és alkalmazása, stb.) az olvasó képes lesz jogszerű, szakszerű, biztonságos, arányos és eredményes módon alkalmazni a gázsprayt.

1.A gázspray alkalmazás jogi háttere

1.1. A gázspray és más eszközök a Ptv-ben

Ptv. 15. § (5) A polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során – a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott vegyi eszköz kivételével – nem tarthat magánál a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló kormányrendeletben meghatározott közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, továbbá nem viselhet lőfegyvert.

Ptv. 16. § (1) A polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során a rendőrségnél rendszeresített hatóanyag-tartalmú és töltőanyag tömegű vegyi eszközt tarthat magánál, amelyet kizárólag jogos védelmi helyzetben használhat. A használata esetén kerülni kell a sérülés okozását.

(2) A polgárőr a vegyi eszköz használata nyomán megsérült személynek köteles segítséget nyújtani, szükség esetén pedig gondoskodni arról, hogy a sérültet orvos elláthassa.

(3) A vegyi eszközt az Országos Polgárőr Szövetség – térítés ellenében – az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv központi szervétől igényelheti az együttműködési megállapodás alapján.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott eljárásrend nélkül beszerzett vegyi eszköz birtoklására és a polgárőri tevékenység során történő felhasználására a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökre vonatkozó általános szabályok az irányadók.

A Ptv. jogos védelmi helyzet fennállása esetén lehetőséget ad a polgárőrnek, hogy a körülmények mérlegelése után, a törvényi feltételeknek megfelelően gázsprayt alkalmazzon. Továbbra sem szabad lőfegyvert, közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, kényszerítő eszközt, valamint az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) állásfoglalása alapján gáz- és riasztófegyvert szolgálatban magánál tartania.

Az eszközök nyílt viselése egyrészt irritálóan hathat általában a polgárookra, de különösen a deviáns magatartású személyekre, másrészt pedig a polgárőr a hamis biztonságérzet okán olyan ügyek intézésébe is belekezdene, amelyeket csak a tiltott eszközök használatával tudna befejezni.

Ezekben a helyzetekben viszont hiányozhatnak a jogos védelem feltételei, és a polgárőr is a jogtalanság talaján áll, tehát a polgárőr tevékenysége jogtalan!

Ptv. 18. § (1) A polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során jogosult a szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni és a bűncselekmény, valamint a tulajdon elleni szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt visszatartani.

A Ptv. 18. § alapján végzett szolgálat-ellátás alatt előfordulhat, hogy a jogsértők, vagy azok segítői akadályozzák, kényszerítik a polgárőrt, hogy valamit megtegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, illetve meg is támadhatják.

Ebben az esetben megvalósul a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (Btk. 311. § A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el. Btk. 310. § (1) Aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz, b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.)

Ha tehát a polgárőrt támadás éri - bűncselekményt követnek el ellene - jogosult a személyt visszatartani, majd értesíteni a rendőrséget és az elkövetőt átadni a kikerülő rendőröknek. (A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 127. § (3) bekezdése alapján a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni.)

A támadó személy részére, ha a támadás megtört, elsősegélyt kell nyújtani, illetve orvost kell hívni. Az elsősegély-nyújtás elmaradása esetén a polgárőrt büntetőjogi felelősség terheli.

(Btk. 166. § (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.)

1.2. A jogos védelem meghatározása a Btk. szerint

Btk. 21. § Nem büntetendő annak a cselekménye, aki a saját, illetve a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzése céljából telepített, az élet kioltására nem alkalmas védelmi eszközzel a jogtalan támadónak sérelmet okoz, feltéve, hogy a védekező mindent megtett, ami az adott helyzetben elvárható annak érdekében, hogy az általa telepített védelmi eszköz ne okozzon sérelmet.

Btk. 22. § (1) Nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

(2) A jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha

a) azt személy ellen

aa) éjjel,

ab) fegyveresen,

ac) felfegyverkezve vagy

ad) csoportosan követik el,

b) az a lakásba

ba) éjjel,

bb) fegyveresen,

bc) felfegyverkezve vagy

bd) csoportosan történő jogtalan behatolás, vagy

c) az a lakáshoz tartozó bekerített helyre fegyveresen történő jogtalan behatolás.

(3) Nem büntethető, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedtségből vagy menthető felindulásból lépi túl.

(4) A megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.

A védelmi eszköz használata három feltétel együttes fennállása esetén eredményez büntetlenséget:

- a védelmi eszköz alkalmazása nem lehet az élet kioltására alkalmas,
- csak a jogtalan támadó szenvedhet sérelmet, és
- az eszközt alkalmazó személy az adott helyzetben minden töle elvárhatót megtett a sérelem elkerülése érdekében.

A jogos védelem szükségességének megítélését nem lehet kizárólag a támadó és a védekező személynél levő eszközök veszélyességének mechanikus vizsgálatára korlátozni, hanem a konkrét veszélyhelyzet felmérése, az egymással szemben álló személyek adottságai, a támadók, illetőleg védekezők számaránya, fizikai erőfőlénye és az ebből fakadó támadási és védekezési lehetőségek alapján kell a helyzetet értékelni.

Az élet ellen irányuló támadás esetén (éjjel, fegyveres, felfegyverkezett vagy csoportos elkövetés) azonban - a védett jogtárgy egyenértékűsége folytán - az arányosság vizsgálata szükségtelen.

Más a helyzet, ha a támadás a testi épség ellen irányul, ilyenkor az elhárító magatartásnak arányban kell állnia a támadással.

Jogos védelemre csak jogtalan támadás esetén kerülhet sor, vagyis a támadásnak valamely bűncselekmény törvényi tényállását kell kimerítenie, amely csak aktív, jogtalan emberi magatartással valósítható meg.

A támadás irányulhat személyek, közérdek és javak ellen. A támadás jogtalansága objektív ismérv, így a gyermekkorú, a kóros elmeállapotú, a gondatlanul vagy vétlenül eljáró személy támadása is jogtalan.

A jogos védelmi helyzet addig áll fenn, amíg a támadás közvetlen veszélye fenyeget. Ha azonban a védelmi cselekményt túl korán fejtik ki, vagy az elhárító cselekmény a támadás befejezése után vagy az elhárításához szükséges időn túl is tart, akkor az időbeli túllépésről beszélünk.

A gázspray és/vagy a fizikai erő jogszerűtlen alkalmazása felveti a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekmény gyanúját, amit a Btk. 2013. július 1. óta rendel büntetni (Btk. 302. § (1) *Az a közfeladatot ellátó személy, aki közfeladatának ellátása során mást tetteleg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő*).

2. A gázspray alkalmazás elvei és gyakorlata

2.1. A gázspray alkalmazás elvei

Jogszerűség:

Mivel alkotmányos alapjog, a testi épséghez, az egészséghez fűződő jog sérül a gázspray alkalmazásakor, csak törvényben, jelen esetben a polgárőrségről szóló törvényben meghatározott esetben alkalmazhat gázsprayt a polgárőr. Ha a jogos védelmi helyzet feltételei adottak, akkor a polgárőr a jogszerűség talaján áll. A polgárőr, függetlenül attól, hogy járőrvezető vagy járőr beosztásban tevékenykedik, csak saját elhatározásából alkalmazhat gázsprayt. Az egyesület vezetői, a járőr vezetője (akár polgárőr, akár valamely együttműködő szerv tagja) sem adhatnak utasítást a gázspray alkalmazására.

Szakszerűség:

Akkor valósul meg, ha a gázspray alkalmazása során a kezeléssel és alkalmazással kapcsolatos szabályokat betartják.

Biztonságosság:

A gázspray alkalmazása során véletlen személy nem szenved sérülést és anyagi kára sem keletkezik.

Arányosság:

A gázspray alkalmazása nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban a jogtalan támadással, valamint a támadóra az eredményesség biztosítása mellett a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Fokozatosság:

A jogtalan támadás elhárítása érdekében a polgárőr - ha lehetősége van - vegye igénybe a kommunikációs technikákat, alkalmazzon testi erőt, más személy segítségül hívását, és csak akkor használja a gázsprayt, ha az előbbi módszerek hatástalanok.

Szükségesség:

A jogtalan támadás elhárítása más módon (kommunikáció, testi erő alkalmazása, más személy segítségül hívása) nem valósítható meg, csak a gázspray alkalmazásával.

2.2. A gázspray alkalmazás gyakorlata

A gázspray jellemzői:

- rendőrségi használatra készült, 27 gramm CS gázt tartalmaz,
- permetet bocsát ki kb. 2 méter távolságra,
- a permet irritálja a nyálkahártyát és a légutakat,
- fokozottan tűzveszélyes.

A gázspray tárolása:

- rejtve viselhető tokban az övön,
- zsebben.

A gázspray alkalmazásának rendje és a teendők alkalmazás után:

- alkalmazás előtt fel kell szólítani a jogtalan támadást megkísérlő/elkövető személyt magatartásának abbahagyására,
- figyelmeztetni kell, hogy a polgárőr gázsprayt fog használni,
- a felszólítás vagy figyelmeztetés részben vagy egészében mellőzhető, ha a késedelem veszéllyel járna,
- a támadás vagy annak veszélye észlelésekor fel kell készülni a gázspray gyors elővételére,
- a támadó személy arcára irányítva 1-2 másodpercig lenyomva tartani a kioldógombot,
- szükség esetén újabb adag permetezhető,
- szembe szélben, intenzív esőben, sűrű hóesésben nem célszerű gázsprayt használni,
- szemüveget, bukósisakot viselő, erősen ittas, illetve bódító szer hatása alatt álló személy ellen alacsonyabb (vagy semmilyen) hatásfokkal alkalmazható,
- a támadás megtörését követően a személyt vissza kell tartani, majd átadni a kiérkező a rendőröknek,
- meg kell vizsgálni, hogy a személy milyen sérüléseket szenvedett, figyelmeztetni a szem dörzsölésének káros következményeire,
- segítséget kell nyújtani a fájdalom enyhítésére pl. víz biztosításával, szükség esetén gondoskodni kell a sérült orvosi ellátásáról orvos vagy mentő helyszínre hívásával *(Btk. 166. § (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.)*
- gondoskodni kell a helyszín biztosításáról és a tanúk visszatartásáról, adataik rögzítéséről.

A gázsprayt tilos alkalmazni:

- megtorlásként,
- a jogtalan támadás megszűnése után.

A gázspray alkalmazásáról a polgárőrnek az alábbi tartalmú feljegyzést/jelentést célszerű/kell készítenie:

- hol, mikor, kivel szemben alkalmazta a gázsprayt és ennek mi volt az indoka,
- felszólította-e a személyt a cselekmény/jogtalan támadás abbahagyására, ha nem, akkor ennek okát,
- figyelmeztette-e a személyt a gázspray alkalmazására, ha nem, akkor ennek okát,
- keletkezett-e sérülés, ha igen, annak jellege és kit/kiket érintett,
- mi történt a sérülttel, elsősegélyben és/vagy orvosi ellátásban részesült-e,
- anyagi kár keletkezett-e,
- az elkövető milyen eszközöket használt,
- a tanúk adatai és elérhetőségük,
- minden olyan körülményt, amit még szükségesnek lát,
- a gázspray alkalmazást lehetővé tevő törvényhelyre való hivatkozás.

A feljegyzés/jelentés elkészítésének a későbbi eljárásban van kiemelkedő jelentősége, mivel akivel szemben a gázsprayt alkalmazzuk, az nagy valószínűséggel elkövette a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntetettét.

A rendőrségi és ügyészségi eljárásban, majd bírói szakban hasznos segítséget jelenthet egy, a történeteket pontosan rögzítő dokumentum.

Befejezés

A fentieket átolvasva sokakban az az érzés erősödhet, hogy a sok szabály, törvényi feltétel akadályozza a polgárőrök tevékenységét. Ez csak látszólag van így, hiszen az ellene aktív támadó tevékenységet kifejtő személyt gázspray alkalmazásával visszatartó polgárőr is okozhat olyan sérülést, aminek ellátásához orvosi segítség kell. Éppen ezért garanciák szükségesek ahhoz, hogy a gázsprayt alkalmazó polgárőr jogszabályi helyhez kötve tudja indokolni eljárását.

Ha az előbbieken részletezett szabályokat, elveket, gyakorlati útmutatásokat nem vagy csak részben tartjuk be szolgálataink során, akkor esetleg mi, polgárőrök is a bűncselekményt elkövetők népes táborát fogjuk szaporítani.

A jogszabályok és a taktikai ajánlások készségszintű elsajátításával növekszik esélyünk az egyes intézkedések eredményes végrehajtására.

Remélve, hogy az összeállítás segítette a felkészülést, sok sikert kívánok minden polgárőrtársamnak a szolgálati feladatok végrehajtása során.

Felhasznált irodalom:

1. Az 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (Rtv.)
2. Az 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról (Btv.)
3. A 2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól (Ptv.)
4. A 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)
5. Az OPSZ Szolgálati Szabályzata (OPSZ ELN/6/2012. határozat, 2012.07.01., 35 p).
6. A polgárőr gázspray-használati jogosultsága (Oktatói tansegédlet, OPSZ Polgárőr Akadémia, Bp., 2009., 13 p.)

Jogszabály-kivonatok

A jogos védelem

Btk. 21. § Nem büntetendő annak a cselekménye, aki a saját, illetve a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzése céljából telepített, az élet kioltására nem alkalmas védelmi eszközzel a jogtalan támadónak sérelmet okoz, feltéve, hogy a védekező mindent megtett, ami az adott helyzetben elvárható annak érdekében, hogy az általa telepített védelmi eszköz ne okozzon sérelmet.

Btk. 22. § (1) Nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

(2) A jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha

a) azt személy ellen

aa) éjjel,

ab) fegyveresen,

ac) felfegyverkezve vagy

ad) csoportosan követik el,

b) az a lakásba

ba) éjjel,

bb) fegyveresen,

bc) felfegyverkezve vagy

bd) csoportosan történő jogtalan behatolás, vagy

c) az a lakáshoz tartozó bekerített helyre fegyveresen történő jogtalan behatolás.

(3) Nem büntetendő, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedségből vagy menthető felindulásból lépi túl.

(4) A megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.

A végszükség

Btk. 23. § (1) Nem büntetendő annak a cselekménye, aki saját, illetve más személyét vagy javait közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből menti, vagy a közérdek védelme érdekében így jár el, feltéve, hogy a cselekmény nem okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett.

(2) Nem büntethető, aki azért okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett, mert ijedségből vagy menthető felindulásból nem ismeri fel a sérelem nagyságát.

(3) Nem állapítható meg végszükség annak javára, akinek a veszély előidézése felróható, vagy akinek a veszély vállalása foglalkozásánál fogva kötelessége.

Testi sértés

Btk.164. § (1) Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető súlyos testi sértés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére, illetve

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

(5) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértés maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okoz.

(6) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a súlyos testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére,

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére,

d) maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozva,

e) különös kegyetlenséggel követik el.

Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés

165. § (1) Aki foglalkozási szabály megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3) Ha az elkövető a közvetlen veszélyt szándékosan idézi elő, büntett miatt az (1) bekezdésben meghatározott esetben három évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben - az ott tett megkülönböztetés szerint - egy évtől öt évig, két évtől nyolc évig, illetve öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában foglalkozási szabály a lőfegyver, a robbantószer és a robbanóanyag használatára és kezelésére vonatkozó szabály is.

Segítségnyújtás elmulasztása

Btk. 166. § (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a sértett meghal, és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.

(3) A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig, a (2) bekezdés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézte elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles.

(4) A (3) bekezdés utolsó fordulata nem alkalmazható azzal szemben, aki a közlekedési szabályok alapján köteles a segítségnyújtásra.

Bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában

Btk. 302. § (1) Az a közfeladatot ellátó személy, aki közfeladatának ellátása során mást tetteg bántalmaz, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.

Közfeladati helyzettel visszaélés

Btk. 306. § Az a közfeladatot ellátó személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

a) közfeladattal kapcsolatos kötelességét megszegi,

b) közfeladattal kapcsolatos jogkörét túllépi, vagy

c) közfeladati helyzetével egyébként visszaél, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Hivatalos személy elleni erőszak

Btk. 310. § (1) Aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt

a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,

b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy

c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a hivatalos személy elleni erőszakot csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott csoport szervezője vagy vezetője öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki hivatalos személy elleni erőszak elkövetésére irányuló csoportban részt vesz, vétség miatt két évig, a csoport szervezője és vezetője büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki hivatalos személyt vagy külföldi hivatalos személyt az eljárása miatt bántalmaz, az (1)-(4) bekezdés szerint büntetendő akkor is, ha a bántalmazott a bűncselekmény elkövetésekor már nem hivatalos személy vagy nem külföldi hivatalos személy.

(6) Aki hivatalos személy elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Nem büntethető a (4) bekezdés alapján a csoport résztvevője, ha a csoportot önként vagy a hatóság felhívására elhagyja.

Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak

Btk. 311. § A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.

Hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak

Btk. 312. § A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt hivatalos személy, külföldi hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy ellen követi el.

Elfogás

Btv. 127. § (1) Az őrizetbe vétel elrendeléséről és megszüntetéséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság határoz.

(2) Ha az őrizetbe vételt a nyomozó hatóság rendelte el, erről az ügyészt huszonnégy órán belül értesíti.

(3) A bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni.